

การรับฟังรายการกรีนเวฟกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

นางสาว วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-0930-7

ลิขสิทธิ์ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE GREEN WAVE RADIO PROGRAM LISTENTING
ON PARTICIPATION IN SOCIAL AND ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES

Miss Watcharaporn Jit-aree

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

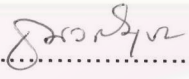
ISBN 974-17-0930-7

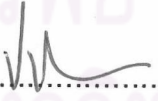
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับฟังรายการกรีนแอฟกับการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
โดย นางสาว วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ)

วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์ : การรับฟังรายการกรีนเวฟกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (The Green Wave Radio Program Listening on
Participation in Social and Environmental Protection Activities)

อ.ที่ ปริญญา ผศ. ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. 200 หน้า

ISBN 974-17-0930-7

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับฟังรายการกรีนเวฟและการมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ฟัง โดยมุ่งเน้นศึกษาลักษณะของการฟังรายการและปัจจัยสื่อ
สารที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่อง
อิทธิพลและผลกระทบของสื่อมวลชน แนวคิดทฤษฎีเอ็ดดูเทนเมนท์ ทฤษฎีแม่แบบ ปฏิสัมพันธ์ถึงความ
จริง ความภักดีต่อตราสินค้า และแนวคิดในเรื่องของแฟนรายการ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่ม
เป้าหมาย ได้แก่ ผู้ฟังรายการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระยะเวลาในการฟังรายการตั้งแต่ 3-10 ปี และ
ใช้วิธีสัมภาษณ์เจาะลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการฟังรายการจะเกิดขึ้น 3 ลักษณะคือ 1) ลือคคคลื่น 2)
ขยายข้อมูล 3) มีจินตนาการร่วม ซึ่งมีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมใน 2
ลักษณะ คือ 1) โดยทางตรง ในลักษณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆกับทางรายการ 2) โดยทางอ้อม โดย
การนำข้อมูลข่าวสารที่ได้ไปทำด้วยตนเองในภายหลังและทำหน้าที่เป็นคนกลางประสานและขยายข้อมูล
ส่วนปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการฟังรายการ คือ เพลงที่เข้าถึงทางด้านอารมณ์ ข้อมูลข่าวสารที่ใช้ประโยชน์
ได้จริง ทักษะในการสื่อสารของดีเจ การออกอากาศ 24 ชั่วโมง บุคลิกและรสนิยมส่วนตัว ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริม
เสริมกัน ส่วนปัจจัยสื่อสารที่พบว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ ความ
น่าเชื่อถือของดีเจ ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอ การนำเสนอในรูปแบบของ Format Station และความ
สะดวกของผู้ฟัง นอกจากนั้นแล้ว บริบททางสังคมยังมีบทบาทต่อผู้รับสาร ผู้ส่งสาร ในเวลาเดียวกันด้วย

ภาควิชา...การประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อนิสิต.....วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์.....
สาขาวิชา..นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา...2545.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ID 4485252328 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : PERCEPTION AND BEHAVIOR / PARTICIPATION / GREEN WAVE

WATCHARAPORN JIT-AREE : THE GREEN WAVE RADIO PROGRAM ON
PARTICIPATION IN SOCIAL AND ENVIRONMENTAL PROTECTION ACTIVITIES
ADVISOR PROF. PARICHART SATHAPITANONDA SAROBOL, Ph. D.
200 pps. ISBN 974-17-0930-7

The purpose of this research is to study audience's behavior on listening and participation in social and environmental protection activities by focusing on the factors from 4 main elements of communications with the theoretical framework of effect and impact of mass media, edutainment strategy, parasocial interaction theory, modeling theory, brand loyalty and fandom. A qualitative research was applied with the indepth interview technique. The target group was the audience who listened to Green Wave for 3-10 years in Bangkok.

The result shows that there are 3 characteristics of the audience's listening 1) stay tune 2) use and communicate 3) parasocial interaction. For participation on social and environmental protection activities behavior occurred in 2 ways ;1) Direct way by participating in activities with Green Wave ; and 2) Indirect way by using information and communicate to others. The main factors for listening are songs&informations seeking, DJ's communication skills, 24 hours non-stop on air and their personality and lifestyle. The main factors for participating in social and environmental protection activities are DJ's credibility, format station presentation, enough information, personal availability and social context.

Department/Program...Public Relations.....Student's signature.....*Watcharaporn*
Field of Study..Development Communications.. Advisor's signature.....*Parichart*
Academic year...2002.....Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยน้ำใจและความกรุณาของบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถทำงานไปได้เร็วกว่าที่คาดหวังไว้ และรู้สึกประทับใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณทุกท่าน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ที่คอยให้คำแนะนำปรึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ซึ่งก่อให้เกิดความวิริยะ อุตสาหะที่จะทำการศึกษาวิจัยให้รู้ตื้นหนา ทันเวลา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และยังกรุณาให้คำปรึกษา คอยชี้แนะ บอกแนวทางให้ง่ายต่อการศึกษาวិเคราะห์ วิจัย จากหนังสือหลายๆเล่ม ที่อาจารย์ได้เขียนไว้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เอื้อเฟื้อเวลา และคอยสนใจถามไถ่ความคืบหน้าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาโดยตลอด

ในส่วนของการรวบรวม จะไม่สามารถเป็นไปตามกำหนดได้หากว่าไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เสียสละเวลาของตนเองให้กับการศึกษาในครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแฟนรายการของกรีนเวฟอย่างเหนียวแน่นมาโดยตลอด ที่กรุณาเดินทางมาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการพัฒนารายการวิทยุเพื่อให้เป็นที่ถูกใจคนฟังรายการให้ได้มากที่สุด นอกจากนั้นของขวัญและขนมที่ยังติดไม้ติดมือมาฝากผู้วิจัยอีกด้วย

ขอขอบพระคุณ พี่ฉอด สายทิพย์ มนตรีกุล ณ อยุธยา และพนักงานในบริษัท เอโทรมีเดีย จำกัด ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้รู้จักกับการทำงานทางด้านวิทยุอย่างมืออาชีพมาถึง 11 ปีเต็ม รวมทั้งข้อมูลต่างๆที่ได้รับเพื่อนำมาสนับสนุนการศึกษาวินิพนธ์ในครั้งนี้

วัชรภรณ์ จิตต์อารีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.1 ประวัติรายการวิทยุกรีนเวฟ.....	5
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
1.3 ปัญหาในการวิจัย.....	9
1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย.....	9
1.5 นิยามศัพท์.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิพลและผลกระทบของสื่อ.....	14
2.2 แนวคิดหลักของกลยุทธ์สาระบันเทิง.....	16
2.3 ทฤษฎีแม่แบบ.....	18
2.4 ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถึงความจริง.....	22
2.5 แนวคิดความภักดีต่อตราสินค้า.....	23
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับแฟน และแฟนดอม.....	32
2.7 บทสรุปการนำทฤษฎีมาใช้ในการงานวิจัย.....	37
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	44
3.1 ขั้นตอนในการวิจัย.....	44
3.2 กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย.....	44
3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	52
4. วิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.1 การรับฟังรายการกรีนเวฟ.....	53
4.2 ปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการฟังรายการกรีนเวฟ.....	90
4.3 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม.....	121
4.4 ปัจจัยสื่อสารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	133
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	149
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	149
5.2 อภิปรายผล.....	161
5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	174
รายการอ้างอิง.....	176
ภาคผนวก.....	180
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	200